

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ενδεικτικές απαντήσεις

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Η διατήρηση αποθεμάτων κάνει την προσφορά πιο ελαστική.
  - β.** Στο ημερολόγιο δεν καταχωρούνται οι καθημερινές δοσοληψίες της επιχείρησης με τρίτους.
  - γ.** Στην ακαθάριστη πρόσοδο της επιχείρησης περιλαμβάνεται και η αξία των ενδιάμεσων προϊόντων.
  - δ.** Για τα κεφαλαιουχικά αγαθά που καταναλώνονται σταδιακά, είναι αναγκαία η πρόβλεψη της απόσβεσής τους.
  - ε.** Οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις είναι φορείς κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Μονάδες 15

Απάντηση:

- α.** ΣΩΣΤΟ σελ. 61
- β.** ΛΑΘΟΣ (...ημερολόγιο καταχωρούνται...) σελ. 167
- γ.** ΛΑΘΟΣ (...επιχείρησης δεν περιλαμβάνεται...) σελ. 123
- δ.** ΣΩΣΤΟ σελ. 103
- ε.** ΛΑΘΟΣ (...φορείς μη κερδοσκοπικού...) σελ. 94

- A2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση.
Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΘΕΜΑ Β

B1. Συμβατικά οι τομείς παραγωγής στην οικονομία μίας χώρας διακρίνονται σε τρεις: τον πρωτογενή, τον δευτερογενή και τον τριτογενή.

- α)** Να αναφέρετε δύο (2) παραδείγματα γεωργικών επιχειρήσεων για κάθε τομέα. (μον. 6)
- β)** Παρατηρείται σύνδεση μεταξύ γεωργικών επιχειρήσεων που ανήκουν στον ίδιο τομέα παραγωγής. Να αναφέρετε ένα (1) παράδειγμα για κάθε τομέα. (μον. 3)
- γ)** Ποιες επιχειρήσεις ονομάζονται «κάθετης ολοκλήρωσης»; (μον. 4)

Μονάδες 13

Απάντηση:

- α)** Πρωτογενή: Παραγωγή γεωργικών προϊόντων και ορυκτών. σελ. 21
Δευτερογενή: Μεταποίηση και βιομηχανική παραγωγή.
Τριτογενή: Δύο από: εμπόριο, παροχή υπηρεσιών και κατασκευές.
- β)** Πρωτογενή: Επιχειρήσεις που παράγουν χόρτο ... ως ζωοτροφή. σελ. 24
Δευτερογενή: Η επεξεργασία του βαμβακιού ... βιομηχανίες ενδυμάτων.
Τριτογενή: Χονδρεμπορικές επιχειρήσεις ... επιχειρήσεις λιανεμπορίου.
- γ)** Οι επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων (π.χ. εκτροφή πτηνών - σφαγή, τυποποίηση και συσκευασία τους – διανομή συσκευασμένων προϊόντων σε σημεία πώλησης) ή δύο από τα στάδια αυτά. σελ. 25

B2. α) Τι είναι η ρευστότητα μίας επιχείρησης; (μον. 4)

β) Πώς σχετίζεται η ρευστότητα της επιχείρησης με τη βιωσιμότητά της; (μον. 2)

Μονάδες 6

Απάντηση:

- α)** Ρευστότητα είναι η δυνατότητα ... ανάλογα μετρητά (ρευστά διαθέσιμα). σελ. 129
- β)** Βιώσιμη γενικά είναι μια επιχείρηση ... κερδοφορία και ρευστότητα. σελ. 129

B3. Στα οικονομικά εξισώνεται ο όρος «χρησιμότητα» με την ικανοποίηση.

α) Γιατί η έννοια της χρησιμότητας είναι σημαντική; (μον. 2)

β) Να διατυπώσετε τον νόμο της φθίνουσας χρησιμότητας. (μον. 4)

Μονάδες 6

Απάντηση:

- α)** Η έννοια της χρησιμότητας είναι σημαντική, ... και ζήτηση στην αγορά. σελ. 46
- β)** Όσο αυξάνεται η κατανάλωση ... η «οριακή χρησιμότητα» μειώνεται. σελ. 47

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ένας τρόπος ταξινόμησης των παραγωγικών δαπανών είναι σε καταβαλλόμενες και μη καταβαλλόμενες δαπάνες.

α) Ποια είναι η διαφορά τους; (μον. 2)

β) Να αναφέρετε τρία (3) παραδείγματα δαπανών για καθεμία από τις παραπάνω κατηγορίες. (μον. 6)

Μονάδες 8

Απάντηση:

α) Οι δαπάνες παραγωγής δεν ... στην ίδια τους την επιχείρηση.

σελ. 118

β) 3 από τα 5 σημεία των καταβαλλόμενων δαπανών.

σελ. 118-9

3 από τα 6 σημεία των μη καταβαλλόμενων δαπανών.

σελ. 120

Γ2. α) Ποιες είναι οι συνήθως χρησιμοποιούμενες μέθοδοι γεωργικής λογιστικής; (μον. 3)

β) Ποια μέθοδος γεωργικής λογιστικής θεωρείται η πλέον ολοκληρωμένη (μον. 1) και γιατί; (μον. 4)

Μονάδες 8

Απάντηση:

α) απλογραφική, διπλογραφική (διπλογραφία), βελτιωμένη απλογραφική.

σελ. 162

β) Η διπλογραφία είναι ολοκληρωμένη ... μελλοντική αναδιοργάνωσή τους.

σελ. 164

Γ3. Ένας από τους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ελαστικότητα της προσφοράς είναι ο χρονικός ορίζοντας.

α) Να αναφέρετε, ονομαστικά, τους τρεις (3) χρονικούς ορίζοντες που διακρίνονται στην οικονομία. (μον. 3)

β) Σε ποιον χρονικό ορίζοντα η προσφορά είναι πλήρως ανελαστική και σε ποιον σχετικά ανελαστική (μον. 2) και γιατί; (μον. 4)

Μονάδες 9

Απάντηση:

α) Περίοδος της στιγμής, βραχυχρόνια περίοδος, μακροχρόνια περίοδος.

σελ. 60

β) Η περίοδος της στιγμής, ... προσφορά (πλήρως ανελαστική προσφορά).

σελ. 60

Η βραχυχρόνια περίοδος ... περιόδου (σχετικά ανελαστική προσφορά).

σελ. 60

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Τρεις βιομηχανίες αρτοποιημάτων συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά. Διαπιστώθηκε ότι διαμορφώνουν από κοινού τις τιμές των προϊόντων τους και αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι καταναλωτές να αγοράζουν τα προϊόντα σε υψηλές τιμές.

- α)** Πώς χαρακτηρίζεται η μορφή αγοράς των αρτοποιημάτων με βάση τον αριθμό των επιχειρήσεων, εάν αυτές δεν συνεργάζονται, και πώς με βάση τη συνεργασία τους, εφόσον διαμορφώνουν τις τιμές από κοινού; (μον. 2)
- β)** Πώς το κράτος παρεμβαίνει ώστε να εμποδίσει τέτοιες πρακτικές; (μον. 3)
- γ)** Ένα από τα προϊόντα των βιομηχανιών είναι οι πίτες για σουβλάκια. Πώς αναμένεται να αλλάξει η ζητούμενη ποσότητα αυτού του προϊόντος, στην περίπτωση που αυξηθεί η τιμή του κρέατος; (μον. 1) Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 4)
- δ)** Πώς θα μετρηθεί το οικονομικό μέγεθος αυτών των επιχειρήσεων; (μον. 2)

Μονάδες 12

Απάντηση:

- α)** Εφόσον είναι 3 (δηλ. λίγες, 3-4) επιχειρήσεις που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων και δε συνεργάζονται, είναι Ολιγοπώλιο. σελ. 68
Εάν συνεργάζονται έχοντας μία κοινή πολιτική, διαμορφώνοντας από κοινού τις τιμές των προϊόντων τους, τότε είναι Μονοπώλιο (καρτέλ). σελ. 70
- β)** Στις χώρες-μέλη της Ε.Ε., αλλά και ... της αγοράς από λίγες επιχειρήσεις. σελ. 66
- γ)** Σουβλάκι και πίτα είναι συμπληρωματικά αγαθά. Εάν η τιμή του κρέατος αυξηθεί, αυτό θα οδηγήσει σε μείωση της ζητούμενης ποσότητας του κρέατος, αλλά και σε μείωση της ζητούμενης ποσότητας της πίτας. σελ. 57
- δ)** Οι βιομηχανίες ανήκουν στο δευτερογενή τομέα, άρα το οικονομικό μέγεθος μετρείται με το ύψος της ετήσιας αξίας πωλήσεων (τζίρος). σελ. 26

Δ2. Ένας ελαιοπαραγωγός είναι ιδιοκτήτης μίας οικογενειακής γεωργικής εκμετάλλευσης 30 στρεμμάτων. Η εκμετάλλευση αποτελείται από έξι αγροτεμάχια που το καθένα βρίσκεται σε διαφορετική τοποθεσία. Την περασμένη άνοιξη οι υψηλές θερμοκρασίες κατά την ανθοφορία προκάλεσαν μειωμένη καρπόδεση και παραγωγή. Ο παραγωγός σκέφτεται να αγοράσει και άλλα ελαιόδεντρα στην ίδια περιοχή, στην οποία δεν υπάρχει μεγάλος αριθμός παρόμοιων αγοραπωλησιών.

- α)** Ποιο εγγειοδιαρθρωτικό πρόβλημα αντιμετωπίζει η συγκεκριμένη εκμετάλλευση (μον. 1) και ποιες οι συνέπειές του; (μον.2)
- β)** Με ποια μέτρα μπορεί το κράτος να παρέμβει, ώστε να σταθεροποιήσει το εισόδημα του παραγωγού που μειώθηκε λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών; (μον.6)

- γ) Ποια μέθοδο θα χρησιμοποιήσει για την εκτίμηση της αξίας των ελαιόδεντρων που θα αγοράσει, με δεδομένο ότι δεν υπάρχει οικονομική σταθερότητα; Τι πρέπει να υπολογίσει για να είναι σωστή η εκτίμηση; (μον. 4)

Μονάδες 13

Απάντηση:

- α) Εφόσον η γεωργική του εκμετάλλευση αποτελείται από πολλά (έξι) αγροτεμάχια που το καθένα βρίσκεται σε διαφορετική τοποθεσία, αντιμετωπίζει το εγγειοδιαρθρωτικό πρόβλημα του πολυτεμαχισμού. Εξαιτίας αυτού, γίνεται δύσκολη η ευρεία εκμηχάνιση της γεωργίας και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών, με αποτέλεσμα τη μικρής κλίμακας παραγωγή και τα μικρά, κατά μέσο όρο, εισοδήματα. σελ. 17
- β) Αυτό γίνεται είτε με τις επιδοτήσεις...παραγωγούς από τις αβεβαιότητες. σελ. 34
- γ) Η μέθοδος του κόστους κατασκευής ή αντικατάστασης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ... μέχρι τη στιγμή της ρευστοποίησης. σελ. 161